

Overvannshåndtering

10.03.25

Håndtering av overvann skal møte klimautfordringene, minimere skader, ulemper for mennesker, bebyggelse og infrastruktur, ivareta miljøet, samt sikre god økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomstene. Videre er det et mål at overvann brukes som en ressurs i det grønne bylandskapet og føres tilbake til kretsløpet.

NVE har utarbeidet veiledningsmateriell om overvann. [Veileder nr. 4/2022 Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar](#) og [Veileder nr. 2/2023 Kartlegging av fare fra overvann](#) er to av de viktigste.

Kommunen har en egen overvannsveileder som skal ligge til grunn for hvordan håndteringen av overvann skal skje: https://www.halden.kommune.no/_f/p1/i5eb63760-a8cd-4f8c-949d-8fa1a76dae2f/overvannsveileder-for-halden-kommune.pdf Denne overvannsveilederen fra 2019 er under revidering. Ny versjon vil basere seg på en overvannsveileder som er utarbeidet for vannområdene Glomma sør og Morsa: <https://morsa.org/aktuelt/felles-overvannsveileder-for-kommunene-i-vannomradene-glomma-sor-og-morsa/>

Generelt følger overvannshåndtering 3 trinn:

- Oppsamling og infiltrasjon
- Fordrøye og forsinke
- Avledning i drensssystem og langs trygge flomveier

Generelt skal overvann håndteres åpent og lokalt på egen eiendom, dvs. at det bør infiltreres på egen grunn. I tettbebygde områder og områder med eldre bebyggelse, kan dette være utfordrende og ofte ledes f.eks. takvann ut på fortau og videre ut i gatene hvor det etter hvert renner ned i sluk og kummer i kommunens overvannsnett. I perioder med intensivt regn og store nedbørsmengder kan det oppstå nedbørsflommer der overvannsnettet ikke klarer å ta unna for nedbøren som kommer. Gater og veier vil da måtte fungere som flomveier for å lede vannet til resipient, det vil i sentrum si til Tista eller til sjøen. På veien til trygg resipient er det viktig at vannet gjør minst mulig skade på bebyggelse og eiendom eller er til fare for liv og helse.

Gjennom detaljerte terrengmodeller er det mulig å beregne flomveier ved ulike nedbørsmengder, f.eks. i kartverktøyet Scalgo. Se nedenforstående figur 1 for et eksempel på beregnede vannveier. Kartutsnittet viser at flere av gatene i sentrum vil fungere som flomveier og dreneringslinjer. I enkelte områder vil det også kunne samles opp vann og bli stående større eller mindre dammer.

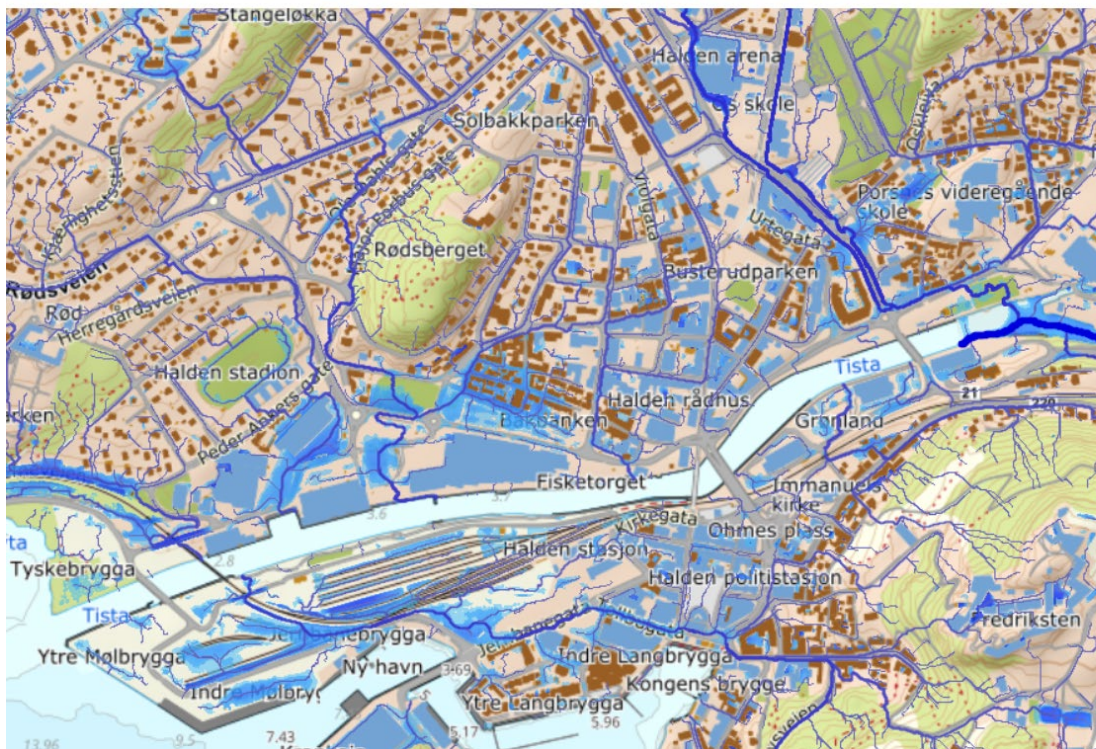

Fig. 1. Utsnitt fra kartverktøyet Scalgo der flomveier ved intensiv nedbør er beregnet.

Det blir for omfattende å gå detaljert inn på overvannshåndteringen i sentrum i denne gatebruksplanen. Dette er et tema som må følges opp videre i revideringen av overvannsveiledereen og i arbeid med kommunedelplan for sentrum. Generelt er det viktig å peke på at det ikke må gjøres tiltak som endrer vannstrømmen og/eller gir utfordringer lenger nedstrøms i en flomsituasjon. Dette følger da også av bestemmelsene i plan- og bygningsloven § 28-10 og i byggteknisk forskrift § 15-8 nr. 1 og 2.

For øvrig gir kommunens vei- og gatenorm pkt. B.2.5 føringer for maksimal avstand mellom sluk (50 meter) og hvor stort areal (maks. 400 m²) som kan dreneres per sluk:

https://www.halden.kommune.no/_f/p1/i7b03a052-dbb4-439b-be54-86af39c3c29f/vei-og-gatenorm-halden-kommune-vedtatt-26022019.pdf

Statens vegvesen sine håndbøker N-V200:2024 Vegbygging (<https://viewers.vegnorm.vegvesen.no/product/860015/nb>) og N-V240:2023 Vannhåndtering (<https://viewers.vegnorm.vegvesen.no/product/859977/nb>) gir også føringer for hvordan overvann skal håndteres i vegbygging.

Det er i tillegg grunn til å understreke viktigheten av drift og vedlikehold av overvannsnett. Er slukene tildekket av løv eller annet eller er fylt opp med sand, så renner vannet på overflaten i stedet for ned i overvannsnett. Dette kan da medføre utfordringer med flom lenger ned i nedbørsfeltet.